

Strategic Commitment for Middle Managers: Investigating the Impact of Organizational Justice, Senior Management Support for Change, and Participation in Decision Making

Naser Sanoubar

*Corresponding author: Associate Professor, Department of Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: sanoubar@tabrizu.ac.ir

Seyed Samad Hosseini

Assistant Professor, Department of Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran.
E-mail: s.hosseini@tabrizu.ac.ir

Pouya Behzadnia

Graduated, Department of Business Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran.
E-mail: p.behzadnia@adriyanco.ir

Zahra Younespour

Graduated, Department of Business Management, University of Tabriz, Tabriz, Iran.
E-mail: younespourz@yahoo.com

Abstract

One of the key issues for governmental organizations is the proper implementation of change strategy and organizational improvement programs, and middle managers, especially their relationship quality, play a key role in implementing the strategy. The present study aims to investigate the impact of organizational justice, senior managers' support for change, and participation in decision making on strategic commitment of middle managers. Data were analyzed using SPSS, AMOS 21 software and regression analysis. The findings show that there is a positive relationship between organizational justice and high quality relationships and the presence of perceived organizational justice leads to high relationships quality and commitment to organizational goals. Also, according to the results of this study, no specific relationship between senior manager management and commitment to change was demonstrated without considering the ongoing role of high quality relationships.

Keywords

High quality relationship, Middle Managers' Strategic Commitment, Senior Managers' Support, Organizational Justice, Participation.

Citation: Sanoubar, N., Hosseini, S.S., Behzadnia, P. & Younespour, Z. (2020). "Strategic Commitment for Middle Managers: Investigating the Impact of Organizational Justice, Senior Management Support for Change, and Participation in Decision Making". *Public Organizations Management*, 8(1), 113-124. (in Persian).

DOI: 10.30473/IPOM.2019.47772.3737

Received: (30/July/2019)

Accepted: (11/Jan/2020)

تعهد استراتژیک مدیران میانی: بررسی تأثیر عدالت سازمانی، حمایت مدیریت ارشد از تغییر و مشارکت در تصمیم‌گیری

ناصر صنوبر

*نویسنده مسئول: دانشیار گروه مدیریت، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

E-mail: sanoubar@tabrizu.ac.ir

سید صمد حسینی

استادیار گروه مدیریت، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

E-mail: s.hosseini@tabrizu.ac.ir

پویا بهزادنیا

دانش آموخته، گروه مدیریت کسب و کار، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

E-mail: p.behzadnia@adriyanco.ir

زهرا یونس پور

دانش آموخته، گروه مدیریت کسب و کار، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

E-mail: younespourz@yahoo.com

چکیده

یکی از مسائل مهم سازمان‌های دولتی اجرای صحیح استراتژی تغییر و برنامه‌های بهبود سازمانی است و مدیران میانی و بهویژه کیفیت روابط بین آن‌ها، نقش کلیدی در اجرای استراتژی دارد. پژوهش حاضر در نظر دارد تأثیر عدالت سازمانی، حمایت مدیریت ارشد از تغییر و مشارکت در تصمیم‌گیری را بر تعهد استراتژیک مدیران میانی بررسی کند. در این پژوهش با جمع‌آوری پرسشنامه از میان ۷۷ نفر از مدیران دستگاه‌های اجرایی استان آذربایجان شرقی به روش تصادفی در دسترس و پردازش و بررسی فرضیه‌ها و تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش رگرسیون توسط نرم‌افزارهای SPSS 21، MOS استفاده شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد بین عدالت سازمانی و روابط با کیفیت بالا رابطه مثبتی وجود داشته و حضور عدالت سازمانی در کشش باعث ایجاد روابط با کیفیت بالا می‌شود، تعهد به اهداف سازمانی نیز افزایش می‌یابد. همچنین طبق نتایج این تحقیق، ارتباط خاصی بین مدیریت مدیران ارشد و تعهد به تغییر بدون در نظر گرفتن نقش مستمر روابط با کیفیت بالا اثبات نشد.

واژه‌های کلیدی: روابط با کیفیت بالا، تعهد استراتژیک مدیران میانی، حمایت مدیریت ارشد، عدالت سازمانی، مشارکت.

استناد: صنوبر، ناصر؛ حسینی، سید صمد؛ بهزادنیا، پویا و یونس پور، زهرا (۱۳۹۸). «تعهد استراتژیک مدیران میانی: بررسی تأثیر عدالت سازمانی، حمایت مدیریت ارشد از تغییر و مشارکت در تصمیم‌گیری». *دیریت سازمان‌های دولتی*, ۸(۱)، ۱۱۳-۱۲۴.
(DOI): 10.30473/IPOM.2019.47772.3737

مقدمه

قابل تمايز بوده و پيش‌بیني‌كننده بهترى برای حمایت رفتاري کارکنان از تغيير موردنظر است. تعهد به تغيير می‌تواند تمايل به همکارى ييشتر با ديجران و تلاش مضاعف برای دست‌يابي به اهداف تغيير را در فرد ايجاد کند و همچنین موجب افزایش عملکرد شد (سانگو و همکاران، ۲۰۱۹؛ هرزکوويچ و ماير، ۲۰۰۲).^۲

با مطالعات صورت گرفته از عوامل بسيارى که بر تعهد به تغيير مدیران ميانى مؤثرند، عواملی شامل حمایت ادراك شده از تغيير موردنظر توسط مدیریت ارشد، نوع ادراك کارکنان از عدالت سازمانی و همچنین مشارکت در تصمیم‌گيری بسيار مورد تأييد قرار گرفته‌اند (برنرث و همکاران، ۳؛ ۲۰۰۷؛ بارتون و آمبروزيني، ۴).^۳

روابط موجود در محبيط سازمان، اعم از روابط مابين مدیر ارشد و مدیران ميانى، روابط مابين مدیران ميانى با همتايашان، روابط مدیران ميانى با ساير کارکنان و همچنین روابط کارکنان با همتا يا نشان از عواملی است که می‌تواند تعهد به تغيير را تحت تأيير قرار دهد (کوواس و همکاران، ۵). روابط با كيفيت بالا به عنوان روابطي پويا بين دو فرد که ارتباطشان شامل آگاهى دوجانبه و تعاملات اجتماعى است تعريف مى‌شود. به عبارت ديجر، روابط با كيفيت بالا با احترام مثبت متقابل، اعتماد دوجانبه و ارتباطات پويا قابل تمييز است (داتون و هيفي، ۶). طبق گفته داتون روابط با كيفيت بالا به طور چشمگيرى با سلامت فردی و عملکرد کاري وي مرتب است و همچنین به ظرفيت سازمانی در پذيرش تغيير و تعهد به آن کمک مى‌کند.

با توجه به تحقیقات صورت پذيرفته، به نظر مى‌رسد که روابط با كيفيت بالا عاملی مؤثر در تقويت و افزایش تعهد به تغيير در ميان کارکنان و بهتیع آن در ميان مدیران ميانى باشد. از آنجايی که اهميت كيفيت روابط در تعهد به تغيير بهخوبی در پژوهش‌های پيشين برسی نشده است، پژوهش حاضر سعى دارد تا آثار تعديل‌گری روابط با كيفيت بالا بر تعهد استراتژيک مدیران ميان را مورد بررسی قرار دهد.

پيشينه‌های پژوهش

عدالت سازمانی

عدالت سازمانی ادراك شده يکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر

در ميان کارکنان مدیران ميانى نقش قابل توجهی در موفقیت یا شکست اجرای تغييرات سازمانی دارند (اورکوهارت و همکاران، ۷). آن‌ها هماهنگ‌كننده فعالیت‌های روزبه‌روز يك واحد سازمانی با فعالیت‌های گروههای مرتبط هستند. بنابراین، با در نظر گرفتن نقش استراتژيک مدیران ميانى در اجرای تغييرات سازمانی، به بررسی عوامل اثربخش در ايجاد و تقويت تعهد به تغيير در مدیران ميانى مى‌پردازيم. اهميت تمرکز بر مدیران ميانى در اين است که امكان توسعه در کى از فرایندهای درونی سازمانی را فراهم مى‌کند که پايه و اساس شكل‌گيری استراتژي در تغييرات سازمانی هستند (وودريج و همکاران، ۸).^۹

سازمان‌ها در مواجهه با محبيط‌های رقابتي و پيشرفت‌های تكنولوژيکي اغلب ناگزير هستند در مسیری قرار بگيرند تا بتوانند رقابت‌پذيری خود را حفظ کنند. در الواقع، می‌توان گفت با توجه به پوياي محبيط‌های كسب‌وکار، تغيير در سازمان‌ها به امرى اجتناب‌ناپذير تبديل شده است. سازمان‌ها ممکن است استراتژي و فرایندها را تغيير دهن، دستخوش ادغام یا تملک شوند، دست به تجدید ساختار بزنند و یا تكنولوژي جديدي را پياده کنند. هر يك از اين تغييرات اثرات و نتائج ژرفی برای کارکنان به همراه دارد. آن‌ها باید راهی برای کنترل عدم اطمینان و استرس‌های مرتبط با تغيير بسترهای و افزایش نيازهای شغلی بیابند. در اين ميان سازمان‌های دولتی نيز علاوه بر آن که در قبال استفاده از بودجه دولتی اثربخشی و کارآمدی لازم را ندارند، بلکه موجب بي‌اعتمادی مردم به آن‌ها و همچنین رکود گرديده‌اند (داناييفر و همکاران، ۱۰). يكى از مشكلاتي که سازمان‌های دولتی امروزه با آن مواجهاند، اجرای صحيح استراتژي تغيير است. از طرفی کارکنان عامل حياتی در اجرای موفقیت‌آبيز هرگونه برنامه تغيير به شمار مى‌روند. بنابراین، جاي شگفتی نيسىت که توجه بسياری از محققان حوزه تغييرات سازمانی به عوامل مؤثر در ايجاد پذيرش و تعهد به تغيير از سوي کارکنان معطوف شده است (صنوبر و فرقاني، ۱۱).^{۱۰}

تعهد استراتژيک مدیران ميانى مرتبط است با ميزان درک و حمایت آن‌ها از اهداف يك استراتژي و مسیر استراتژيک سازمان. به عبارت ديجر تعهد استراتژيک مرتبط است با ميزان سازگاري رفتار افراد با مسیر استراتژيک سازمان (فورد و همکاران، ۱۲). اين نوع تعهد نسبت به تعهد سازمانی

2. Herscovitch & Meyer

3. Bernerth & et al

4. Barton & Ambrosini

5. Dutton & Heaphy

1. Woeldridge & et al.

استدلال می‌کنند که انصاف در رویه‌های سازمانی است که منجر به تصمیماتی می‌شود که کارکنان آن‌ها را به عنوان عوامل مؤثر بر تعهد استراتژیک خود در نظر می‌گیرند، زیرا نحوه تعیین نتایج ممکن است مهم‌تر از نتایج واقعی باشد (گرینبرگ^۸، ۱۹۹۰). در بستر تعییرات سازمانی، عدالت رویه‌ای شامل منصفانه بودن مراحل طی شده برای ایجاد تعییر توسط سازمان و نیز منصفانه بودن روش تصمیم‌گیری مدیریت برای پیاده‌سازی آن است (صنوبر و فرقانی، ۱۳۹۲).

ج- عدالت تعاملی: بیز و موگ^۹ (۱۹۸۶) برای اولین بار واژه عدالت تعاملی را تعریف کردند. از نظر آنان عدالت تعاملی عبارت است از حساسیت کارکنان به کیفیت رفتارهای میان فردی که آن‌ها در طول سیاست‌گذاری و اجرای رویه‌های سازمانی دریافت می‌کنند. گاگنون (۲۰۰۸)، عدالت تعاملی را شامل دو بخش: عدالت میان فردی و عدالت اطلاعاتی می‌داند؛ طبق نظر وی عدالت میان فردی شامل ادب و رفتار محترمانه از سوی فرد تصمیم‌گیرنده است و عدالت اطلاعاتی نوع توضیح ارائه شده توسط تصمیم‌گیرندگان را مشخص می‌کند. صنوبر و فرقانی (۱۳۹۲) عدالت تعاملی را در حوزه تعییرات سازمانی با معیارهایی تغییر توضیح دلایل تعییر از طریق مدیریت و رفتار محترمانه و تعامل منصفانه با کارکنان در طول تعییر مشخص کرده‌اند.

حمایت مدیریت ارشد از تعییر

طبق تحقیقات صورت گرفته نقش مدیریت ارشد در مدیریت اجرای تعییر مستله‌ای حیاتی برای اجرای موفق تعییر و دست‌یابی به اهداف استراتژیک سازمانی است (باس و کای芬 هوفن^{۱۰}، ۲۰۱۱). به طور کلی میزان اهمیتی که مدیریت ارشد برای تعییر موردنظر قائل بوده و تمایل دارد این تعییر یک موفقیت برای سازمان محسوب شود، تعیین‌کننده میزان حمایت مدیریت ارشد از تعییر موردنظر است (صنوبر و فرقانی، ۱۳۹۲). نوبل و ماکوا (۱۹۹۹) ادعا می‌کنند که از دید مدیران میانی، حمایت ادراک شده مدیریت ارشد متفاوت است با درکی که از وجود یک پشتیان برای استراتژی می‌توان قائل شد؛ و اذعان دارند که حمایت مدیریت ارشد عمدتاً با تخصیص منابع مرتبط است. کسب حمایت از مدیریت ارشد در اجرای استراتژی امری حیاتی است. اهمیت ادراک مدیران میانی از اینکه مدیریت ارشد تمام تلاش خود را به کار می‌گیرد تا فرایند اجرا را تسهیل کند،

تعهد کارکنان نسبت به سازمان و به‌تبع آن به اهداف استراتژیک سازمان و همچنین در قبل تغییر است (هر و همکاران، ۲۰۱۸). مطالعات نشان داده‌اند که ادراک عدالت سازمانی می‌تواند تعهد به تعییر را افزایش دهد (کرم و همکاران، ۲۰۱۹) که این نیز به‌نوبه خود سبب اجرای موفق استراتژی‌های سازمانی و موفقیت سازمانی می‌شود (اروین و گارمن^{۱۱}، ۲۰۱۰؛ نیکلین و ویلیامز^{۱۲}، ۲۰۰۹؛ برنز و جکسون^{۱۳}، ۲۰۱۱؛ کرن و کریستی^{۱۴}، ۲۰۱۱). از نظر بولینیو^{۱۵} (۲۰۰۹) عدالت، قوانین و هنجارهای اجتماعی در مدیریت سازمان‌هاست و شامل: چگونگی تخصیص ستادهای در سازمان، رویه‌ای که باید برای تصمیم‌گیری به کار گرفته شود و چگونگی رفتارهای بین فردی در سازمان است. به عبارت دیگر، عدالت سازمانی طبق مطالعات صورت گرفته در سه بعد از جانب کارکنان یک سازمان در نظر گرفته می‌شود: عدالت توزیعی، عدالت رویه‌ای و عدالت تعاملی.

الف- عدالت توزیعی: عدالت توزیعی زمانی رخ می‌دهد که نسبت تلاش‌ها به دستاوردهای یک فرد به لحاظ ادراکی با همین نسبت برای فرد دیگری برابر باشد (آدامز^{۱۶}، ۱۹۶۵). با در نظر گرفتن عدالت توزیعی در بستر تعییرات سازمانی، این نوع عدالت مرتبط است با اعتقاد به منصفانه بودن پیامدهای تعییر و رضایت از نتایج آن (صنوبر و فرقانی، ۱۳۹۲). شاپیرو و کرکمن^{۱۷} (۱۹۹۹)، بی‌عدالتی توزیعی را مرتبط با عدم تعهد به تعییر معرفی می‌کنند. آن‌ها پیشنهاد می‌کنند که پیش‌بینی کارکنان از بی‌عدالتی توزیعی، علاوه‌بر مقاومت در برابر تعییر، به صورت معکوس می‌تواند تعهد به تعییر را نیز تحت تأثیر قرار دهد.

ب- عدالت رویه‌ای: نظریه عدالت سازمانی بیان می‌کند که افراد نه تنها پیامدهای دریافتی شان را در سازمان مدنظر قرار می‌دهند، بلکه، رویه‌های به کار گرفته شده برای تعیین پیامدها را نیز مدنظر قرار می‌دهند (اسکارلیگی و فولگر، ۱۹۹۷). فیلودولدریچ (۱۹۹۳)، عدالت رویه‌ای را به عنوان حالتی تعریف می‌کند که در آن فرایند تصمیم‌گیری به طور منصفانه‌ای داوری شود. هنگامی که سازمان‌ها تعییر می‌کنند، غالباً کارکنان انتظار دارند ویژگی‌های خاصی که مرتبط با حقوق آن‌هاست، در فرایند تعییر وجود داشته باشد. تعدادی از محققان این‌گونه

-
1. Erwin & Garman
 2. Nicklin & Williams
 3. Burnes & Jackson
 4. Keren & Kristy
 5. Bolino
 6. Adams
 7. Shapiro & Kirkman

8. Greenberg

9. Bies & Moag

10. Buss & Kuyvenhofen

شن روابط گردد، تأکید فراوان دارند (داتون، ۲۰۰۳). طبق گفته داتون منظور از پرائزی بودن به معنای مشتق بودن به کار و توانایی انجام آن از بعد احساسی است و روابط با کیفیت بالا به تقویت ظرفیت سازمانی برای همکاری با سایر واحدهای سازمان و یا با سازمان‌های دیگر کمک شایانی می‌نماید (جمال و همکارن، ۲۰۱۹). به عبارت دیگر، زمانی که روابط با کیفیت بالا بین کارکنان و همتایانشان، و همچنین بین مدیران و زیردستان برقرار باشد همکاری‌های سازمانی یک محصول جانبی طبیعی این روابط به شمار می‌رود (داتون و هیفی، ۲۰۰۵). مطالعه گیتل^۶ (۲۰۰۲) شواهدی را فراهم می‌آورد مبنی بر اینکه روابط با کیفیت بالا به تسهیل هماهنگی‌های پیچیده و اثربخشی بیشتر در تکمیل عملکردی‌های خدماتی کمک شایانی می‌کند.

طبق مطالعات داتون روابط با کیفیت بالا با ایجاد روابط سازنده بین کارکنان و در سطوح عمودی، به جریان بهتر اطلاعات و انتقال اهداف استراتژیک و محوری سازمان کمک می‌کنند. این امر سبب سرعت بالا و انعطاف‌پذیری بالای سازمانی می‌شود و عدالت تعاملی ادراک شده در کارکنان را تقویت کرده و سبب تعهد آن‌ها به ارزش‌های سازمان می‌شود. در این پژوهش فرض بر این است که جاری بودن روابط با کیفیت بالا در تمامی سطوح سازمانی سبب افزایش عدالت سازمانی ادراک شده از سوی کارکنان می‌شود و همچنین به کارکنان در ایجاد این نگرش که در تصمیم‌گیری‌های سازمانی دخیل‌اند، کمک می‌کند.

طبق فرض پژوهش، ظرفیت سازمانی برای پذیرش تغییر و همسو شدن با آن و همچنین تلاش برای اجرای صحیح آن (تعهد به تغییر) به کیفیت روابط فی‌مابین افراد در سازمان بستگی دارد. به عبارت دیگر، در یک سیستم پیچیده، نحوه تعاملات و نوع روابط تعیین کننده اجرای موفق و یا شکست یک استراتژی تغییر است.

طبق گفته داتون و هیفی روابط با کیفیت بالا با سه ویژگی قابل‌شناسایی است. زمانی می‌توانیم اذعان داریم که یک رابطه با کیفیت بالا را تجربه می‌کنیم که:

- اولاً: در ابراز هرگونه احساس، چه مثبت و چه منفی، چه یکسان با دیگران و چه متفاوت، احساس امنیت داشته باشیم.
- دوم: روابط دوچانبه لذت‌بخش باشد و از انتقادها و قضاوتهای نا به جا به دور باشیم.

سوم: هریک از طرفین در گیر در رابطه گشاده‌روی در برابر

بسیار مورد تأکید قرار گرفته است (جانسن و فروم، ۱۹۸۹). کوواس و همکارانش^۲ (۲۰۱۲)، به روابط سازنده بین مدیریت ارشد و کارکنان و حمایت مدیریت به عنوان عامل محركی برای افزایش تعهد و بهره‌وری کارکنان تأکید دارند. رابرتسن و گتینیون^۳ (۱۹۸۶) نیز استدلال می‌کنند که اعتبار یک مدیر اجرایی حمایت‌کننده عاملی حائز اهمیت در کمک به ایجاد نوآوری‌های سازمانی است. رفتارهای حمایتی مدیریت ارشد که می‌تواند تعهد استراتژیک را تحت تأثیر قرار دهد، شامل طرح و شفافسازی تغییر، ایجاد فضایی برای تغییر و وضع رویه‌هایی برای کمک به تغییر است (کتسیکس و همکاران، ۲۰۰۶).

مشارکت در تصمیم‌گیری

با توجه به بستر تغییرات سازمانی، مشارکت در تصمیم‌گیری بیانگر این است که مدیران تا چه اندازه نظرات و پیشنهادهای زیردستان را پیش از تصمیم‌گیری‌ها در مورد نحوه اجرای تغییرات جویا می‌شوند (صنوبر و فرقانی، ۱۳۹۲). مشارکت در تصمیم‌گیری‌های استراتژیک می‌تواند اثرات مثبت بسیاری بر فرایند استراتژی داشته باشد. عقیده کلی در این زمینه به این صورت است که کارکنان معمولاً نسبت به افزایش سطح مشارکت در عرصه‌های مختلف سازمانی، واکنش مثبت نشان می‌دهند (بلامبرگ، ۱۹۶۹: ۵). بسیاری از محققان بر این باورند که مشارکت در فرایند تصمیم‌گیری نیازهای سطح بالای کارکنان از جمله مدیران میانی را برآورده کرده و منجر به رضایت شغلی می‌شود که این نیز به نوبه خود انگیزش و بهره‌وری را افزایش می‌دهد (تیز، ۱۹۸۱).

نقش تعدیل‌گری روابط با کیفیت بالا

روابط با کیفیت بالا تعاملات سازنده و مثبت بین دو گروه است که عملکرد فردی و سازمانی افراد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. تحقیقات بسیاری بر این نکته اذعان دارند که مهم‌ترین عامل در افزایش انرژی در جریان در محیط‌های کاری و بدین آن افزایش اثربخشی افراد و سازمان‌ها، ایجاد محیطی است که مولد روابط با کیفیت بالا باشد. تحقیقات همچنان بر اهمیت نقش مدیریت ارشد به عنوان یک مدل پیشرو در طراحی محیطی که بتواند موجد چنین روابطی باشد و سبب شکوفا

1. Johnson & Frohman

2. Kuvass & et al.

3. Robertson & Gatignon

4. Katsikeas & et al.

5. Teas

فرضیه دوم (ب): حمایت مدیریت ارشد از تغییر ارتباط مثبتی با روابط با کیفیت بالا دارد.

فرضیه دوم (ج): مشارکت در تصمیم‌گیری ارتباط مثبتی با روابط با کیفیت بالا دارد.

فرضیه سوم (الف): روابط با کیفیت بالا نقش تعديلگر در رابطه بین عدالت سازمانی و تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد؛ به‌گونه‌ای که افزایش در روابط با کیفیت بالا سبب افزایش تعهد به تغییر می‌شد.

فرضیه سوم (ب): روابط با کیفیت بالا نقش تعديلگر در رابطه بین حمایت مدیریت ارشد از تغییر و تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد؛ به‌گونه‌ای که افزایش در روابط با کیفیت بالا سبب افزایش تعهد به تغییر می‌شد.

فرضیه سوم (ج): روابط با کیفیت بالا نقش تعديلگر در رابطه بین مشارکت در تصمیم‌گیری و تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد؛ به‌گونه‌ای که افزایش در روابط با کیفیت بالا سبب افزایش تعهد به تغییر می‌شد.

ایده‌های جدید داشته باشند و همدیگر را در جهت رسیدن به اهداف فردی یاری کنند.

مدل مفهومی و فرضیه‌های پژوهش

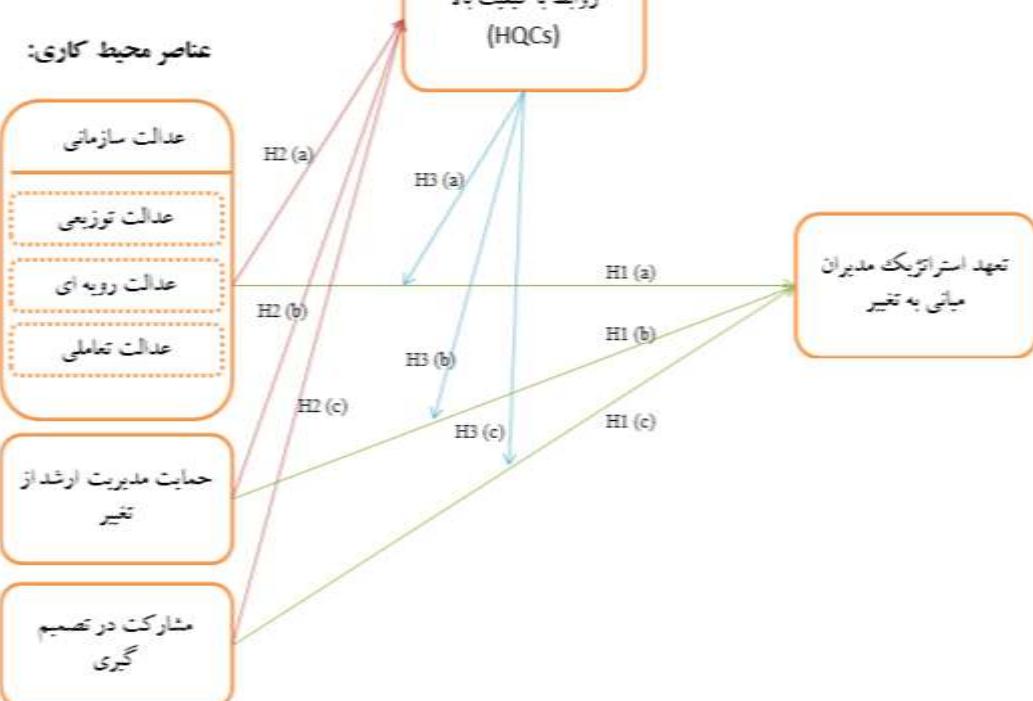
طبق مطالعات صورت گرفته و بررسی پیشینه پژوهش و شرح آنچه در بخش اول صورت پذیرفت، فرضیه‌های پژوهش در سه زیرمجموعه به صورت زیر تدوین شده و موردسنگش قرار می‌گیرند:

فرضیه اول (الف): عدالت سازمانی ارتباط مثبتی با تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد.

فرضیه اول (ب): حمایت مدیریت ارشد از تغییر ارتباط مثبتی با تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد.

فرضیه اول (ج): مشارکت در تصمیم‌گیری ارتباط مثبتی با تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد.

فرضیه دوم (الف): عدالت سازمانی ارتباط مثبتی با روابط با کیفیت بالا دارد.

شکل ۱. مدل مفهومی تحقیق (از داخل مدل شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق حذف شده)
برگرفته از مدل برتوث و همکاران (۲۰۰۷)؛ بارتون و آمبروزینی (۲۰۱۳)؛ فرقانی و صنوبر (۱۳۹۲)

پرسشنامه، تعهد به تغییر با ۴ سؤال طبق مطالعه صنوبر و فرقانی (۱۳۹۲) موردسنجش قرار گرفت ($\alpha=0.925$)، و روابط با کیفیت بالا در چهار زیرمجموعه و هر زیرمجموعه با ۵ سؤال طبق مطالعه کارملی و همکارانش^۱ (۲۰۰۹) موردسنجش قرار گرفت ($\alpha=0.748$). حمایت مدیریت ارشد از تغییر طبق مطالعه نوبل و ماکوا (۱۹۹۹) با ۴ سؤال سنجش شد ($\alpha=0.626$): عدالت سازمانی در سه زیرمجموعه و هرکدام با ۴ سؤال طبق مطالعه کوموندورموس^۲ (۲۰۱۴)، لیجز^۳ (۲۰۰۲) و برنرث و همکاران (۲۰۰۷) موردسنجش قرار گرفت ($\alpha=0.778$) و مشارکت در تصمیم‌گیری طبق مطالعه تیس^۴ (۱۹۸۱) با سه سؤال سنجش شد ($\alpha=0.9$). در این مطالعه متغیرهای سن، جنسیت، سطح تحصیلات و سابقه شغلی کنترل شده تا آثار این متغیرها بر روی متغیرهای اصلی کنترل شد. جدول ۱ تعداد سؤال‌های موردسنجش در پرسشنامه و منابع آن‌ها را نشان می‌دهد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی است، زیرا یافته‌های آن را می‌توان مورد استفاده عملی قرار داد و هدف آن توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است. همچنین با توجه به این که برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزار پرسشنامه استفاده شده است و در صدد توصیف روابط بین متغیرها با استفاده از آزمون‌های آماری است. بنابراین، پژوهشی توصیفی - پیمایشی به شمار می‌رود. جامعه آماری این پژوهش دستگاه‌های اجرایی استان آذربایجان شرقی است که داده‌های آن به روش پرسشنامه‌ای از مدیران میانی (مدیران قسمت‌های مختلف) به‌طور تصادفی از ۷۷ دستگاه اجرایی استان آذربایجان شرقی جمع‌آوری شد. سؤالات پرسشنامه ادراکات پاسخ‌دهندگان را از نقش خویش در مورد تغییرات اخیری که در سازمان یا بازار مربوطه رخداده است مورد پرسش قرار می‌داد. سمت شغلی و سابقه کاری پاسخ‌دهندگان نیز جهت اطمینان از اینکه پرسشنامه توسط افراد موردنظر تکمیل شده است، مورد پرسش واقع شده در

جدول ۱. سؤالات موردسنجش و منابع آن‌ها.

متغیرها	تعداد سؤالات	مأخذ
تعهد به تغییر	۴	صنوبر و فرقانی (۲۰۱۴)
HQCs	۴ زیرمجموعه و هرکدام ۵ سؤال	آبراهام کارملی و همکاران (۲۰۰۹)
عدالت سازمانی	سه زیرمجموعه و هرکدام ۴ سؤال	الکینز و فیلیپس (۲۰۰۰)
حمایت مدیریت ارشد از تغییر	۴	دیلی (۱۹۹۵)
مشارکت در تصمیم‌گیری	۴	برنرث و همکاران (۲۰۰۷)
		نوبل و ماکوا (۱۹۹۹)
		تیز (۱۹۸۱)

تحلیل عاملی با استفاده از نرم افزار SPSS مورد بررسی قرار گرفت و تمامی متغیرها مورد تأیید قرار گرفت و بنابراین، از این لحاظ مشکلی متوجه مدل نیست. آمار جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان در جدول ۳ نمایش داده شده است:

روش‌شناسی و تجزیه و تحلیل داده‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها به روش رگرسیون از طریق نرم‌افزارهای SPSS 21 و AMOS 21 صورت پذیرفت. آمار توصیفی و همبستگی بین متغیرها در جدول ۲ نمایش داده شده است. به دلیل همبستگی بالا بین متغیرها قبل از آزمون مدل، توسط

1. Carmeli & et al. (2009)
2. Komodromos (2014)
3. Lages & Jap (2002)
4. Teas (1981)

جدول ۲. میانگین، انحراف معیار استاندارد، و همبستگی بین متغیرها

متغیرها	۵	۴	۳	۲	۱	SD	M
عدالت سازمانی				1	0.67	2.53	
حمایت مدیریت ارشد				1	0.632	0.77	2.52
مشارکت در تصمیم‌گیری				1	0.165	0.510	1.11
HQCs				1	0.501	0.238	0.562
تعهد به تغییر	1	0.410	0.330	0.474	0.697	0.96	2.34

جدول ۳. آمار جمعیت شناختی

فرآوانی	درصد	درصد	درصد تجمعی
جنسیت			
زن	۲۱	%۲۷	%۲۷
مرد	۵۶	%۷۳	%۱۰۰
تاهل			
متاهل	۶۳	%۸۲	%۸۲
مجرد	۱۴	%۱۸	%۱۰۰
تحصیلات			
دیپلم	۷	%۹	%۹
کارشناسی	۳۸	%۴۹	%۵۸
کارشناسی ارشد	۲۶	%۳۴	%۹۲
دکتری	۶	%۸	%۱۰۰
سن			
۳۰-۲۰ سال	۱۶	%۲۱	%۲۱
۴۰-۳۰ سال	۴۷	%۶۱	%۸۲
۵۰-۴۰ سال	۱۱	%۱۴	%۹۶
بالای ۵۰ سال	۳	%۴	%۱۰۰

بالا) موردنیش قرار می‌گیرد که ۳۲ درصد به بهبود مدل کمک کرده است. فرضیه ۲ (الف) که پیش‌بینی می‌نماید عدالت سازمانی بر روابط با کیفیت بالا تأثیر مثبت دارد و همچنین فرضیه ۲ (ج) که پیش‌بینی می‌نماید که مشارکت در تصمیم‌گیری تأثیر مثبت بر روابط با کیفیت بالا دارد به طور کامل تأیید شد ولی فرضیه ۲ (ب) که پیش‌بینی می‌کند که حمایت مدیریت ارشد بر روابط با کیفیت بالا تأثیر مثبت دارد مورد تأیید قرار نگرفت.

مدل ۵ در جدول ۲ تأثیر متغیرهای کنترلی و متغیرهای مقدم را بر متغیر تعهد استراتژیک مدیران میانی به تغییر را نشان می‌دهد. افزایش تأثیر تعدیلی متغیر روابط با کیفیت بالا بر متغیرهای مقدم، عدالت

نتایج رگرسیون در جدول ۴ نشان داده شده است. مدل ۱ در جدول ۳ تأثیر متغیرهای کنترلی بر تعهد استراتژیک مدیران میانی به تغییر را نشان می‌دهد؛ در مدل ۲ متغیرهای مقدم به مدل ۱ اضافه شده که ۴۷ درصد به بهبود مدل کمک کرده است. فرضیه ۱ (الف) که پیش‌بینی می‌نماید عدالت سازمانی ارتباط مثبتی با تعهد استراتژیک به تغییر دارد که تأیید شد. فرضیه ۱ (ب) که پیش‌بینی می‌نماید حمایت مدیریت ارشد از تغییر ارتباط مثبت با تعهد استراتژیک دارد و همچنین فرضیه ۱ (ج) که پیش‌بینی می‌کند مشارکت در تصمیم‌گیری تأثیر مثبت بر تعهد استراتژیک به تغییر دارد که تأیید نشد.

مدل ۳ در جدول ۲ نشانگر تأثیر متغیرهای کنترلی بر روی متغیر HQCs است؛ در مدل ۴ تأثیر متغیرهای مقدم بر روی متغیر روابط با کیفیت بالا (روابط با کیفیت

دیگر یعنی ۳ (ب) و ۳ (ج) که پیشنهاد می‌کند که روابط با کیفیت بالا ارتباطات مثبت مابین حمایت مدیریت ارشد از تغییر و مشارکت در تصمیم‌گیری با تعهد استراتژیک را تعديل کرده و مورد تأیید قرار گرفت.

سازمانی، حمایت مدیریت ارشد و مشارکت در تصمیم‌گیری، ۶/۶ درصد سبب بهبود مدل شده است. فرضیه ۳ (الف) که پیشنهاد می‌کند روابط با کیفیت بالا ارتباط مثبت بین عدالت سازمانی و تعهد استراتژیک به تغییر را تعديل می‌کند که تأیید نشد ولی هر دو نظریه

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون آزمون فرضیات

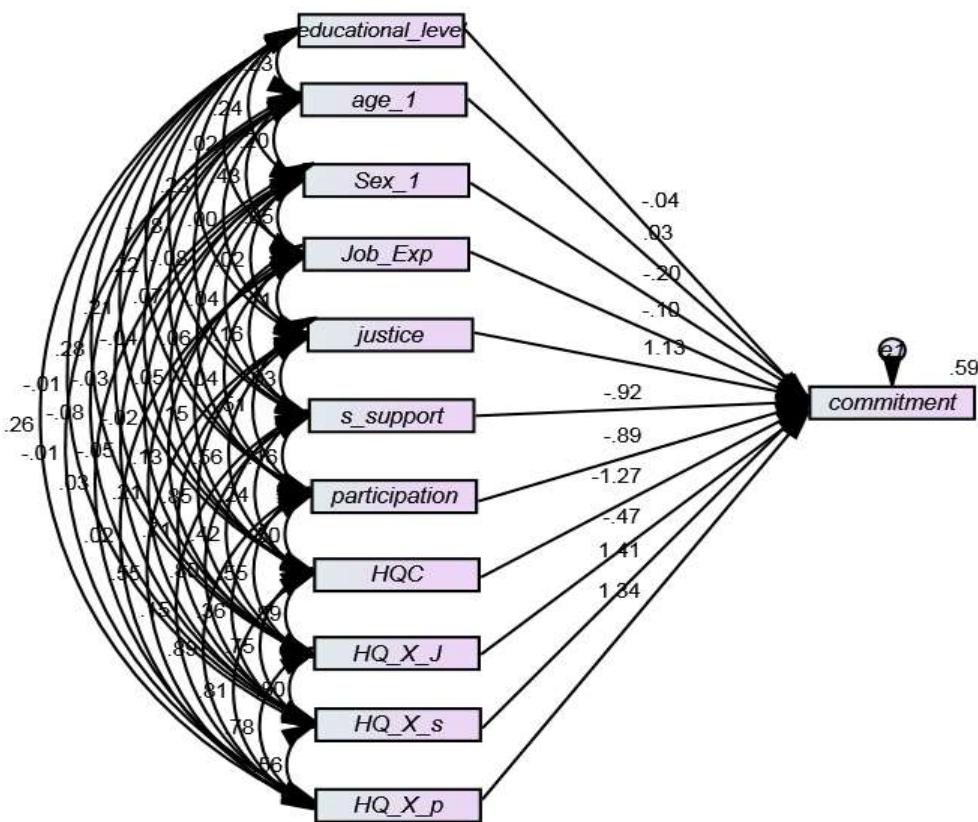
متغیر	Change commitment		HQCs		Change commitment	
	H1 (a) – H1 (c)		H2 (a) – H2 (c)		H3 (a) – H3 (c)	
	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6
کنترل و تأثیر مستقیم						
سن	-0.124	-0.034	-0.178	-0.155	-0.026	0.027
میزان تحصیلات	0.157	-0.020	0.265*	0.056	-0.022	-0.044
تجربه شغلی	0.044	-0.073	0.244+	0.201+	-0.158	-0.197
جنسیت	-0.176	-0.160+	-0.85	-0.073	-0.080+	-0.096*
عدالت سازمانی		0.702**		0.473**	0.683**	1.128*
حمایت مدیران ارشد از تغییر		0.033		-0.147	0.039	-0.922+
مشارکت در فرآیند تصمیم‌گیری		-0.020		0.294**	-0.031	-0.890+
روابط با کیفیت بالا (HQCs)					0.039	1.271**
تأثیر عواملات مرتبط						
HQCs x عدالت سازمانی						-0.469
HQC x حمایت مدیران x ارشد از تغییر						1.410**
HQC x مشارکت در فرآیند تصمیم‌گیری						1.762+
R ²	0.055	0.527	0.098	0.428	0.528	0.592
Adjusted R ²	0.002	0.479	0.048	0.370	0.473	0.523
F-Value	1.49	10.922*	1.960	7.386**	9.515**	8.571**
ΔR ²		0.473*		0.330*		0.064*
N	77	77	77	77	77	77

میانی به تغییر است. نتایج پژوهش حاکی از این است که روابط با کیفیت بالا ارتباطات بین حمایت مدیریت ارشد از تغییر و تعهد استراتژیک را تعديل می‌کند و همچنین نقش تعديلی متغیر بر روابط مشارکت در تصمیم‌گیری و تعهد استراتژیک نیز تأیید شده است ولی هیچ اثر تعديل کنندگی بر روی روابط عدالت سازمانی و تعهد استراتژیک به تأیید نرسیده است. جدول ۳ یافته‌های تحقیق را نمایش می‌دهد.

یافته‌های پژوهش

مطالعه حاضر به این نتیجه دست یافته است که روابط با کیفیت بالا به طور مثبت با عدالت سازمانی و مشارکت در تصمیم‌گیری همبسته است.

مهمنترین یافته پژوهش حاضر بررسی اثر تعديل کنندگی روابط با کیفیت بالا در ارتباط متغیرهای انتخاب شده – عدالت سازمانی، حمایت مدیریت ارشد، مشارکت در تصمیم‌گیری و تعهد استراتژیک مدیران

شکل ۲. نتایج

جدول ۵. نتایج

نتیجه	فرضیه	شماره فرضیه
تأیید	عدالت سازمانی ارتباط مثبتی با تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد	فرضیه اول (الف)
رد	حمایت مدیریت ارشد از تغییر ارتباط مثبتی با تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد	فرضیه اول (ب)
رد	مشارکت در تصمیم‌گیری ارتباط مثبتی با تعهد استراتژیک مدیران میانی دارد	فرضیه اول (ج)
تأیید	عدالت سازمانی ارتباط مثبتی با روابط با کیفیت بالا دارد	فرضیه دوم (الف)
رد	حمایت مدیریت ارشد از تغییر ارتباط مثبتی با روابط با کیفیت بالا دارد	فرضیه دوم (ب)
تأیید	مشارکت در تصمیم‌گیری ارتباط مثبتی با روابط با کیفیت بالا دارد	فرضیه دوم (ج)
رد	روابط با کیفیت بالا رابطه بین عدالت سازمانی و تعهد استراتژیک مدیران میانی را تعدیل می‌کند، به گونه‌ای که افزایش در روابط با کیفیت بالا می‌شود	فرضیه سوم (الف)
تأیید	روابط با کیفیت بالا رابطه بین حمایت مدیریت ارشد از تغییر و تعهد استراتژیک مدیران میانی را تعدیل می‌کند، به گونه‌ای که افزایش در روابط با کیفیت بالا سبب افزایش تعهد به تغییر می‌شود	فرضیه سوم (ب)
تأیید	روابط با کیفیت بالا رابطه بین مشارکت در تصمیم‌گیری و تعهد استراتژیک مدیران میانی را تعدیل می‌کند، به گونه‌ای که افزایش در روابط با کیفیت بالا سبب افزایش تعهد به تغییر می‌شود	فرضیه سوم (ج)

۱۹۹۳؛ فلويد و ولدریج، ۱۹۹۷، ۲۰۰۰؛ کوری و پروکتور، ۲۰۰۵). با توجه به تأیید فرضیه اول مبنی بر وجود ارتباط مثبت بین عدالت سازمانی و تعهد استراتژیک مدیران میانی، پیشنهاد می‌شود به اجرای صحیح عدالت سازمانی در سازمان‌ها توجه بیشتری شود تا با استقرار صحیح آن تعهد استراتژیک مدیران میانی نیز حاصل شد، همچنین از طرف دیگر تأثیر عدالت سازمانی بر روابط با کیفیت بالا مطابق فرضیه دوم نیز اثبات شده است. بنابراین، علاوه بر تعهد استراتژیک، این استقرار صحیح موجب ایجاد روابط با کیفیت بالا نیز خواهد شد. با توجه به فرضیه سوم نیز مبنی بر تأثیر روابط با کیفیت بالا بر افزایش تعهد به تغییر، می‌توان اذعان داشت پس از استقرار عدالت سازمانی و خلق روابط با کیفیت بالا، می‌توان تعهد به تغییر را نیز در سازمان افزایش داد و این امری است که بایستی مورد توجه مدیران قرار گیرد. از آنجایی که تعهد استراتژیک از بعد ارتباط دادن تلاش‌های سازمانی به عملکرد سازمانی یک مکانیسم روانی به شمار می‌رود، و در این میان نقش مدیران میانی حائز اهمیت است، مطالعه حاضر از بعد مدیریتی می‌تواند به مدیران در درک عوامل مؤثر بر تعهد به تغییر کمک کرده و آن‌ها را در مدیریت روابط برای ایجاد روابط با کیفیت بالا جهت نیل به اهداف سازمان یاری کند.

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر به بررسی نقش تعديل گری روابط با کیفیت بالا بر روابط متغیرهای مقدم پیشنهادی بر تعهد استراتژیک مدیران میانی را مورد بررسی قرار می‌دهد. یافته‌های پژوهش یافته‌های پیشین از جمله تأثیر مثبت عدالت سازمانی بر تعهد استراتژیک مدیران میانی را تأیید می‌نماید (صنوبر و فرقانی، ۱۳۹۲؛ برزنث و همکاران، ۲۰۰۷؛ بارتون و آمبروزینی، ۲۰۱۳). این پژوهش این امکان را فراهم می‌آورد که بر این نکته تأکید کنیم که برای اجرای اثربخش تغییر در سازمان‌ها، کیفیت روابط بین کارکنان باید بهتر درک شده و مدیریت شود. مطالعه ما نشان می‌دهد که مدیران میانی به عنوان عاملان تغییر، واکنش‌های احساسی را تجربه می‌کنند که ممکن است در کیفیت روابط نمود پیدا کند. مطالعه ما ممکن است در جهت درک بهتر اینکه چرا برخی استراتژی‌ها به موقیت می‌رسند و برخی با شکست مواجه می‌شوند (ماتیلیس و لاورنس، ۲۰۰۳). با در نظر گرفتن مدیران میانی به عنوان مهم‌ترین عاملان تغییر (جارزاپوسکی، بالوگون و سیدل، ۲۰۰۷) در این مطالعه تلاش شده است عوامل مؤثر در تعهد استراتژیک این مهره‌های کلیدی به تغییر موردنیش واقع شد. با تأیید یافته‌های پیشین، تحقیق حاضر تأثیر مثبت متغیر عدالت سازمانی بر تعهد استراتژیک را مورد تأیید قرار می‌دهد (فراهمن و جانسون،

منابع

- دانایی‌فرد، حسن؛ بزرگر، فاطمه و احمدی، هانیه (۱۳۹۴). «سازوکارهای ارتقای قابلیت‌های سازمانی در بخش دولتی». *فصلنامه علمی پژوهشی مدیریت سازمان‌های دولتی*، ۳(۴)، ۹۱-۱۰۶.
- صنوبر، ناصر؛ فرقانی، مهدی و کرمی، اژدر (۱۳۹۲). اثر تعديل کننده بدینی بر تعهد استراتژیک مدیران میانی. *دانشگاه تبریز، پایان‌نامه کارشناسی ارشد*.
- Adams, J.S. (1965). Inequity in Social exchange, In: L. Berkowitz (Ed), *advances in experimental social psychology*. (2, 267-299). San Diego, CA: Academic Press.
- Barton, L. & Ambrosini, V. (2013). "The moderating effect of organizational change cynicism on middle manager strategy commitment". *The international journal of Human Resource Management Review*, 41(4), 721-746.
- Bernerth, J. B., Armenakis, A. A., field, H. S. & Walker, H. (2007). "Justice, cynicism, and commitment: a study of important organizational change variables". *The Journal of Applied Behavioral Science*. 43 (3), 303-326.
- Bies, R. & Moag, J. (1986). Interactional justice: communication criteria of fairness. In: R. Lewicki, B. sheppard, and M. Bazerman (Eds.), *Research on negotiation in organizations* (pp. 43-55). Greenwich, CT: JAI.
- Blumberg, P. (1969). "Industrial democracy: the sociology of participation." *The international journal of Human Resource Management Review*, 41(4), 721-746.
- Bolino, M.C. & Turnley, W. (2009). "Relative deprivation among employees in lower-quality leader-member exchange relationships". *The Leadership Quarterly*, 20(3), 276-286.

- Buch, R., Kuvaas, B. & Dysvik, A. (2013). "If and when social and economic leader-member exchange relationships predict follower work effort: The moderating role of work motivation". *Leadership & Organization Development Journal*, 35(8), 725 - 739
- Burnes, B. & Kurt Lewin. (2004). "The planned approach to change: A re-appraisal". *Journal of Management Studies*, 41(4)977–1002. doi:10.1111/j.1467-6486.2004.00463.
- Burnes, B. & Jackson, P. (2011). "Success and failure in organizational change: An exploration of the role of values." *Journal of Change Management*, 11(2), 133–162-.
- Buss, C. & Kuyvenhofen, R. (2011). "Perceptions of European middle managers of their role in strategic change". *Global Journal of Business Research*, 5(5), 109–119.
- Carmeli, A., Bruller, D & Dutton, J. (2008). "Learning Behaviours in the Workplace: The Role of strategy", *The international journal of Human Resource Management Review*, 41(4), 750-796.
- Dutton, J. E. (2003). *Energize your workplace: How to create and sustain high-quality connections at work* (Vol. 50). John Wiley & Sons.
- Dutton, J. E. & Heaphy, E. D. (2003). The power of high-quality connections. *Positive organizational scholarship: Foundations of a new discipline*, 3, 263-278.
- Dutton, J. E & Ragins, B. R. (Eds.).(2007). *Exploring positive relationships at work: Building a theoretical and research foundation*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Erwin, D & Garman, N. (2010). "Resistance to organizational change: Linking research and practice". *Leadership and Organization Development Journal*, 31(1), 48–71.
- Floyd, S. & Wooldridge, B. (1992). "Middle Management Involvement in Strategy and its Association With Strategic Type," *Strategic Management Journal*, 12, 153–167.
- Ford, J. K., Weissbein, D. A. & Plamondon, K. E. (2003), "Distinguishing Organizational From Strategy Commitment: Linking Officers Commitment to Community Policing to Job Performance Behaviours and Satisfaction." *Justice Quarterly*, 20(1), 159-185.
- Frohman, L.W. & Johnson, A.L. (1993). *The Middle Management Challenge: Moving From Crisis to Empowerment*. McGraw-Hill: New York.
- Gagnon, M.A., Jansen, K.J. & Judd, M.H. (2008). "Employee Alignment With Strategic Change: A Study of Strategy-Supportive Behaviour Among Blue-Collar Employees." *Journal of Managerial Issues*, XX(4), 425-445.
- Gittell, J. H. (2000). "Organizing work to support relational co-ordination". *International Journal of Human Resource Management*, 11(3), 517-539.
- Greenberg, J. (1986). "Determinants of Perceived Fairness of Performance Evaluations." *Journal of Applied Psychology*. 71(2), 340-343.
- Greenberg, J. (1990). "Organizational Justice: Yesterday, Today, Tomorrow, " *Journal of Management*, 16(2), 399-432.
- Herr, R. M., Bosch, J. A., Loerbrouks, A., Genser, B., Almer, C., van Vianen, A. E. M. & Fischer, J. E. (2018). "Organizational justice, justice climate, and somatic complaints: A multilevel investigation". *Journal of Psychosomatic Research*, 111, 15–21.
- Herscovitch, L. & Meyer, J. P. (2002). "Commitment to organizational change: Extension of a three-component model". *Journal of Applied Psychology*, 87(3), 474-487.
- Jamal, M. & Badawi, J. 1993. "Job stress among Muslim immigrants in North America: Moderating effects of religiosity." *Stress medicine*, 9, 145–151.
- Jarzabkowski, P., Balogun, J. & Seidl, D. (2007). Strategizing: The challenges of a practice perspective. *Human relations*, 60(1), 5-27.
- Johnson,L. L. & Frohman, A. L. (1989). "Identifying and closing the gap in the middle of organization." *Academy of Management Executive*. 3(2), 107- 114.
- Karam, E. P., Hu, J. , Davison, R. B., Juravich, M. Nahrgang, J. D., Humphrey, S. E. & Scott DeRue, D. (2019), "Illuminating the 'Face' of Justice: A Meta-Analytic Examination of Leadership and Organizational Justice." *Jour. of Manage. Stud.*, 56, 134-171.
- Katsikeas, C., Samiee, S. & Theodosiou, M. (2006), "Strategy fit and performance consequences of international marketing standardization", *Strategic Management Journal*, 27(9), 867-890.
- Keren, W. & Kristy, W. (2011). "Organizational justice, trust and perception of fairness in the implementation of agenda for change". *Journal of Radiography*, 17, 61-66.

- Keyes, Corey L. M. (Ed); Haidt, Jonathan (Ed), (2003). *Flourishing: Positive psychology and the life well-lived.* (pp. 129-159). Washington, DC, US: *American Psychological Association*, xx, 335 pp.
- Komodromos, M. (2014). "Employees' Perceptions of Trust, Fairness, and the Management of Change in Three Private Universities in Cyprus". *Journal of Human Resources Management and Labor Studies*. 2(2),35-54.
- Kuvaas, B., Buch, R., Dysvik, A & Haerem, T. (2012). "Economic and social leader-member exchange relationships and follower performance". *The Leadership Quarterly*. 23(5), 756-765.
- Lages, F. & Jap, S. D. (2002). "Marketing mix adaptation and performance in international marketing relationships". *European Union Working Paper*, 41(1), 1-45.
- Maitlis, S., and Lawrence, B. (2003). "Orchestral Manoeuvres in the Dark: Understanding Failure in Organizational Strategizing." *Journal of Management Studies*, 40(1), 109–139.
- Nicklin, J & Williams, K. (2009). "Reactions to others mistakes: An empirical test of fairness theory". *Journal of Psychology*, 143(5), 533-558.
- Reis, Harry T. & Gable, Shelly L. (2003). " Toward a positive psychology of relationships". *Journal of Management*, (17/1), 99–120.
- Robertson, T.S & Gatignon, H. (1986). "Competitive effects on technology diffusion". *Journal of marketing*. 50 (3), 1-12.
- Sungu, LJ., Weng, Q & Xu, X. (2019). "Organizational commitment and job performance: Examining the moderating roles of occupational commitment and transformational leadership". *Int J Select Assess*, 27, 280-290.
- reaction to change to work teams: the influence of anticipatory injustice". *Journal of Organizational Change Management*. 12(1), 51-66.
- Skarlicki, D.P & Folger, R. (1997), "Retaliation in the Workplace: The Ideas of Distributive, Procedural and Interactional Justice." *Journal of Applied Psychology*, 82, 434–443.
- Teas, K.R. (1981). "An Empirical Test of Models of Salespersons Job Expectancy and Instrumentality Perceptions." *Journal of Marketing Research*, 18(2), 209-226.
- Wooldridge, B. & Floyd, S.W. (1989). "Strategic Process Effects on Consensus. *Strategic Management Journal*, 10, 295-301.
- Urquhart, R., Kendell, C., Folkes, A., Reiman, T., Grunfeld, E. & Porter, G. (2019). "Factors influencing middle managers commitment to the implementation of innovations in cancer care". *Journal of Health Services Research & Policy*, 24(2), 91-9.